

CARTA SOCIALĂ EUROPEANĂ DINTR-O PRIVIRE

European
Social
Charter

Charte
sociale
européenne

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Imagini copertă: © Consiliul Europei
Copertă și aranjare în pagină:
Departamentul de producție al documentelor
și publicațiilor (SPDP), Consiliul Europei

© Consiliul Europei, 2023
Tipărit la Consiliul Europei

Drepturile garantate de Cartă

Drepturile garantate de Cartă se referă la toate persoanele, în viața lor de zi cu zi, cu o atenție specială pentru persoanele și grupurile vulnerabile.

Locuințele

- ▶ Cadru juridic care garantează locuințe la standard adecvat (sigure, sănătoase, și de mărime adecvată) (31§1)
- ▶ Garanții juridice și procedurale în caz de evacuare (31§1, 31§2)
- ▶ Politici și măsuri pentru prevenirea pierderii locuinței (31§2)
- ▶ Oferirea unui adăpost de urgență pentru toate persoanele fără locuință (31§2, 13§4)
- ▶ Asigurarea unor locuințe la preț convenabil prin programe sociale care oferă locuințe de calitate și cantitate adecvată, sau prin alte mijloace (31§3)

Sănătatea

- ▶ Asigurarea unui mediu sănătos (11§3)
- ▶ Promovarea sănătății publice prin edu-

cația și controlul sănătății (11§2)

- ▶ Prevenirea bolilor și accidentelor (11§3, 3§2)
- ▶ Asigurarea și oferirea unui acces efectiv la îngrijire medicală adecvată și convenabilă (11§1)
- ▶ Asistență medicală de urgență pentru toți cei care au nevoie, inclusiv pentru cei cu prezență neregulată la medic (13§1, 13§4)
- ▶ Protecția maternității, accesul la servicii de sănătate maternală (11§1, 11§2), reglementarea condițiilor de muncă ale femeilor în ceea ce privește maternitatea, concediul de maternitate (8)
- ▶ Asigurarea unui mediu de lucru sigur și sănătos (3§1, 3§2, 3§3, 3§4, 2§4)

Educația

- ▶ Învățământ primar și secundar gratuit pentru toți copiii (17§1, 7§3)
- ▶ Servicii de orientare profesională gratuite și eficiente (9)
- ▶ Instruire profesională (inclusiv instruire continuă), ucenicie și acces la învă-

țământul superior bazate exclusiv pe aptitudini individuale (10)

- ▶ Accesul persoanelor cu dizabilități la învățământul și instruirea publică, cât și reabilitarea lor (15§1, 10§1, 1§4)
- ▶ Educație lingvistică pentru migranți (19§11, 19§12)

Locurile de muncă

- ▶ Accesul la locurile de muncă:
 - O politică completă de angajare care să promoveze accesul nediferențiat și efectiv la locurile de muncă (1§1)
 - Asigurarea serviciilor gratuite pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă (1§3) și măsuri de reangajare pentru șomerii pe termen lung (10§4)
 - Accesul persoanelor cu dizabilități la reabilitare (1§4) și la locurile de muncă publice (15§2)
 - Înlăturarea obstacolelor de angajare a muncitorilor/muncitoarelor în ocupații lucrative în alte state membre (18)
- ▶ Oportunități și tratament egal pentru femei și bărbați (1§2, 4§3, 20)
- ▶ Interzicerea exploataării:
 - Interzicerea muncii forțate sau obligatorii, reglementarea muncii deținuților(lor) și a muncii casnice (1§2)

– Interzicerea angajării copiilor sub 15 ani (7§1)

- ▶ Relații colective de muncă:
 - Libertatea de a crea sau de a adera ca membru/ă al sindicatelor și patronatelor, garanția independenței și activităților sindicatelor (5) și protecția reprezentanților muncitorilor/muncitoarelor (28)
 - Consultări comune (6§1), negocieri colective (6§2), aplanarea disputelor de muncă (6§3) și acțiune colectivă (6§4)
 - Informarea, consultarea (21), și implicarea muncitorilor/muncitoarelor în evaluarea și îmbunătățirea mediului și condițiilor de muncă (22)
- ▶ Protecția muncitorilor/muncitoarelor:
 - Sănătate și siguranță în timpul lucrului (3), condiții decente de muncă (2) și remunerare decentă (4§1, 4§2, 4§5)
 - Respectarea vieții private a muncitorilor/muncitoarelor (1§2), protecție împotriva oricăror forme de hărțuire (26)
 - Protecție specială pentru muncitorii tineri (între 15 și 18 ani) (7), femeile gravide (8) și lucrători cu răspunderi familiale (27)
- ▶ Garanții în cazul disponibilizării (4§4, 24, 25, 29, 8§2, 27§3)

Protecția socială

- ▶ Protecție împotriva sărăciei și excluderii sociale (30)
- ▶ Securitate socială adecvată (12), inclusiv tratament egal pentru persoanele care se deplasează între țările membre (12§4)
- ▶ Asistență socială și medicală adecvate pentru toți cetățenii (13§1,13§4)
- ▶ Prevenirea, îndepărtarea sau atenuarea stării de nevoie (13§3)
- ▶ Servicii sociale eficiente (14) de calitate adecvată, inclusiv consiliere, consiliere, ajutor la domiciliu, îngrijire rezidențială etc.
- ▶ Măsuri în ajutorul familiilor (ex. consiliere familială, servicii de mediere, protecție împotriva violenței domestice, beneficii familiale), egalitate între soți, protejarea drepturilor parentale, prevederea de facilități și servicii pentru copii (16, 27§1)
- ▶ Protecția minorilor împotriva pericolilor fizice și morale, precum exploatarea sexuală, traficul de persoane, folosirea greșită a tehnologiilor informatice (7§10), și maltratarea și abuzul, inclusiv pedeapsa corporală (17)

Integrarea și participarea

- ▶ Ajutarea persoanelor în vârstă să rămână membri activi ai societății prin beneficii, servicii și facilități adecvate,

locuințe și asistență medicală, inclusiv în cadrul îngrijirii instituționale și protecției împotriva abuzurilor (23)

- ▶ Participarea persoanelor cu dizabilități la viața comunității prin nediscriminare, politici elaborate în consultare cu cei implicați direct, ajutor tehnic și financiar pentru creșterea autonomiei, măsuri inclusive legate de comunicare, mobilitate și transport, locuințe, cultură și timp liber (15§3)
- ▶ Servicii de informare pentru muncitorii migranți (19§1-3)
- ▶ Tratat egal pentru muncitorii/muncitoare migranți/te privind remunerarea și alte condiții de angajare, posibilitatea aderării în calitate de membru/ă sindical și beneficierea de negocieri colective privind locuințele (19§4), cât și taxele și contribuțiile (19§5) și accesul la justiție (19§7)
- ▶ Reunirea familiilor de muncitori migranți (19§6) și garanții împotriva deportării (19§8)

Nediscriminarea

Drepturile exprimate în Cartă trebuie garantate tuturor persoanelor implicate, inclusiv străinilor rezidenți legal și/sau veniți la lucru, fără discriminare pe motiv de rasă, culoare, sex, vârstă, limbă, religie, opinii politice sau de altă natură, origine națională ori socială, stare de sănătate, asociere cu o minoritate națională, naștere sau orice alt statut, inclusiv dizabilitate (E).

Comitetul European al Drepturilor Sociale

Comitetul European al Drepturilor Sociale (menționat mai jos drept „Comitetul”) reglementează conformitatea legislației și practicii naționale cu Carta. Cei 15 membri independenți ai săi sunt aleși de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei pe o perioadă de șase ani, cu o reînnoire unică. Comitetul își prezintă regulile prin două proceduri: prin rapoarte și prin reclamații colective.

Procedura rapoartelor

Statele părți prezintă regulat un raport care arată cum acestea implementează prevederile Cartei. Fiecare raport se referă la unele din prevederile acceptate ale Cartei.

Comitetul examinează situația din țările în cauză și decide dacă situațiile din concluziile sale sunt sau nu în conformitate cu Carta.

Dacă un stat nu ia nicio măsură privind o decizie a Comitetului, despre o situație care nu este conformă Cartei, Comitetul de Miniștri poate să facă o recomandare statului respectiv, cerându-i să schimbe lucrurile în legislație și/sau în practică. Activitatea Comitetului de Miniștri este pregătită de un Comitet Governamental format din repre-

zentanți ai guvernelor statelor părți, asistați de observatori reprezentând patronate și sindicate europene.

Procedura reclamațiilor colective

Conform unui Protocol adițional la Cartă, care a intrat în vigoare în 1998, sindicatele naționale și patronatele, cât și anumite sindicate și patronate europene (Confederația europeană a sindicatelor (ETUC), BUSINESSEUROPE (fostă UNICE) și Organizația Internațională a Angajatorilor (IOE), precum și anumite ONG-uri internaționale, au dreptul să prezinte Comitetului reclamații privind încălcarea prevederilor Cartei. În plus, ONG-urile naționale pot prezenta reclamații dacă statul în cauză face declarații privind situația respectivă.

Reclamația trebuie să conțină informații care să dovedească faptul că organizația aplicantă îndeplinește cerințele Protocolului și trebuie să indice statul împotriva căruia sunt îndreptate, prevederile Cartei care au fost încălcate și situația reclamată, împreună cu orice alte explicații și documente suplimentare.

Reclamația trebuie redactată în engleză sau franceză, sau, în cazul organizațiilor naționale, în limba oficială a țării respective.

Comitetul examinează reclamația și când sau dacă aceasta este declarată admisibilă, începe o procedură scrisă, cu un schimb de documente între părți. Comitetul poate decide să țină o audiere publică în cursul examinării reclamației. În final, Comitetul ia o hotărâre pe baza reclamației, pe care o înaintează părților și Comitetului de Miniștri într-un raport care este făcut public în decurs de patru luni.

Când Comitetul găsește o încălcare a Cartei, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei invită statul răspunzător să indice măsurile luate pentru îndreptarea situației. Acesta adoptă o rezoluție și, dacă este cazul, poate recomanda țării respective să ia măsuri specifice pentru a rezolva situația în spiritul Cartei.

Efectele aplicării Cartei în diferite state

Ca rezultat al sistemului de monitorizare, statele pot face schimbări în legislație și/sau în practică, pentru redresarea situației. Detalii ale acestor rezultate (și ale evoluției curente) sunt descrise în documentele țării în cauză, disponibile pe site-ul: www.coe.int/socialcharter

Mai multe informații despre Cartă

- ▶ pagina web a Cartei Sociale conține, în special, toate rapoartele naționale, concluziile și deciziile Comitetului European al Drepturilor Sociale și documentele țărilor;
- ▶ baza de date HUDOC a Cartei (<http://hudoc.esc.coe.int>) și Charter's Digest, oferă informații despre jurisprudența Comitetului;
- ▶ bibliografia în rezumat, care este actualizată regulat.

Departamentul Drepturi Sociale Directoratul General Drepturile Omului și Supremația Legii Consiliul Europei F-67075 Strasbourg Cedex

- ▶ Email: social.charter@coe.int
- ▶ Web: www.coe.int/socialcharter
- ▶ Twitter: @CoESocialRights

Statele membre ale Consiliului European și ale Cartei Sociale Europene

Situația la 24 aprilie 2023

Stat membru	Semnătură	Ratificare	Acceptarea procedurii reclamațiilor colective
Albania	21/09/1998	14/11/2002	
Andora	04/11/2000	12/11/2004	
Armenia	18/10/2001	21/01/2004	
Austria	07/05/1999	20/05/2011	
Azerbaidjan	18/10/2001	02/09/2004	
Belgia	03/05/1996	02/03/2004	23/06/2003
Bosnia și Herțegovina	11/05/2004	07/10/2008	
Bulgaria	21/09/1998	07/06/2000	07/06/2000
Croația	06/11/2009	26/02/2003	26/02/2003
Cipru	03/05/1996	27/09/2000	06/08/1996
Republica Cehă	04/11/2000	03/11/1999	04/04/2012
Danemarca	* 03/05/1996	03/03/1965	
Estonia	04/05/1998	11/09/2000	
Finlanda	03/05/1996	21/06/2002	17/07/1998 X
Franța	03/05/1996	07/05/1999	07/05/1999
Georgia	30/06/2000	22/08/2005	
Germania	29/06/2007	29/03/2021	
Grecia	03/05/1996	18/03/2016	18/06/1998
Ungaria	07/10/2004	20/04/2009	
Islanda	04/11/1998	15/01/1976	
Irlanda	04/11/2000	04/11/2000	04/11/2000
Italia	03/05/1996	05/07/1999	03/11/1997
Letonia	29/05/2007	26/03/2013	
Liechtenstein	09/10/1991		
Lituania	08/09/1997	29/06/2001	
Luxembourg*	* 11/02/1998	10/10/1991	

Stat membru	Semnătură	Ratificare	Acceptarea procedurii reclamațiilor colective
Malta	27/07/2005	27/07/2005	
Republica Moldova	03/11/1998	08/11/2001	
Monaco	05/10/2004		
Munte negru	22/03/2005	03/03/2010	
Olanda	23/01/2004	03/05/2006	03/05/2006
Macedonia de Nord	27/05/2009	06/01/2012	
Norvegia	07/05/2001	07/05/2001	20/03/1997
Polonia	25/10/2005	25/06/1997	
Portugalia	03/05/1996	30/05/2002	20/03/1998
România	14/05/1997	07/05/1999	
San Marino	18/10/2001		
Serbia	22/03/2005	14/09/2009	
Slovacia	18/11/1999	23/04/2009	
Slovenia	11/10/1997	07/05/1999	07/05/1999
Spania	23/10/2000	17/05/2021	17/05/2021
Suedia	03/05/1996	29/05/1998	29/05/1998
Elveția	06/05/1976		
Turcia	06/10/2004	27/06/2007	
Ucraina	07/05/1999	21/12/2006	
Regatul Unit	* 07/11/1997	11/07/1962	
Număr de state	46	2 + 44 = 46	7 + 35 = 42

Informațiile cu linii îngroșate corespund cu datele semnării sau ratificării Cartei din 1961; celelalte date corespund cu semnarea sau ratificarea Cartei revizuite, din 1996.

* Statele a căror ratificare este necesară pentru intrarea în vigoare a Protocolului de amendare din 1991. În practică, conform unei decizii a Comitetului de Miniștri, acest Protocol se aplică deja.

X Stat care a recunoscut dreptul ONG-urilor naționale să depună reclamații colective împotriva lui.

Acest tabel este actualizat regulat pe website-ul Cartei:

www.coe.int/en/web/european-social-charter/signatures-ratifications

Carta Socială Europeană, adoptată în 1961 și revizuită în 1996, este corespondenta Convenției Europene a Drepturilor Omului, în domeniul drepturilor economice și sociale. Ea garantează un spectru larg de drepturi ale omului cu privire la locurile de muncă, locuințe, sănătate, educație, protecție socială și bunăstare socială.

Niciun alt instrument legal la nivel pan-european nu prevede o astfel de protecție extinsă și completă a drepturilor sociale ca aceea prevăzută de Cartă.

De aceea, Carta este considerată drept Constituția socială a Europei și reprezintă o componentă esențială a arhitecturii drepturilor omului de pe continent.

www.coe.int/socialcharter

Consiliul Europei este organizația lider în domeniul drepturilor omului pe continentul european. Aceasta include 46 de state membre, inclusiv toate statele membre ale Uniunii Europene. Toate statele membre ale Consiliului Europei au semnat Convenția Europeană a Drepturilor Omului, un tratat conceput să protejeze drepturile omului, democrația și preeminența dreptului. Curtea Europeană a Drepturilor Omului supraveghează punerea în aplicare a Convenției în statele membre.

www.coe.int

European
Social
Charter

Charte
sociale
européenne

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE